

Vyplňování pole 024 u autoritních záznamů pro personální jmenné autority

Od srpna 2020 je nově možné využít v záznamech personálních jmenných autorit [pole 024](#) pro zápis identifikátorů spojených se záhlavím. Do pole lze uvádět tzv. unifikované identifikátory zdroje (URI). [Seznam zdrojů identifikátorů](#), který zpracovává Kongresová knihovna, obsahuje několik desítek položek a slouží zároveň jako pomůcka pro zápis daného zdroje. Vyplňování pole je volitelné v závislosti na tom, zda byl daný identifikátor v průběhu zpracování autoritního záznamu dohledán a je žádoucí ho v autoritním záznamu uvádět mimo jiné s ohledem na propojitelnost dat.

Interpretace pro vyplňování pole se různí a nedá se tedy jednoznačně určit preferovaný způsob zápisu. Existují dvě hlavní možnosti. Jedna počítá se zápisem celého odkazu, druhá pouze s vlastním identifikátorem. Na preferenci zápisu mohou mít vliv také možnosti daného knihovního systému.

Prozatím je pole otevřeno v **testovacím režimu** v bázi AUT10 pro **knihovny** pracující v **systému Aleph** s následujícím způsobem zápisu:

0247 \$a vlastní identifikátor
\$2 označení zdroje ze seznamu (výběr z menu nabízí preferované zdroje)

Zdroje identifikátorů

Z potenciálních [zdrojů identifikátorů](#) budou v testovací fázi zapisovány tyto tři zdroje:

ISNI

[ISNI](#) (International Standard Name Identifier) je globální standardizované číslo s certifikací ISO, které identifikuje osoby podílející se tvůrčím způsobem na publikační činnosti či na distribuci výsledků publikační činnosti. Zahrnuje tvůrce, spisovatele, editory, vědce, umělce, producenty atd. Vízí Mezinárodní agentury ISNI je přidělit všem těmto osobám jedinečné trvalé číslo s cílem zamezit nejednoznačnosti v určování osob a jejich autorství. ISNI je přidělováno od roku 2012 a v současné době obsahuje databáze ISNI více než 11 milionů položek.

Identifikátor **ISNI** se skládá ze **16 znaků** (číslic). ISNI může být uváděno s mezerami (skupiny po čtyřech znacích) nebo bez mezer. Pro využití v záznamech ve formátu MARC 21 je doporučeno používat variantu **bez mezer**, i s ohledem na možnost vytvoření aktivního prolinku z autoritního záznamu ve webovém rozhraní katalogů. Příklad tvaru trvalého odkazu:

<http://isni.org/isni/0000000121012885>.

ORCID

Z ISNI vychází identifikátor [ORCID](#) (Open Research and Contributor ID), který se zaměřuje na jednoznačnou identifikaci autorů z akademického a vědeckého prostředí. K tomuto účelu využívá vyčleněnou sadu identifikátorů splňujících normu ISO pro ISNI.

ORCID se tedy také skládá ze **16 znaků**. Na rozdíl od ISNI je ale zapisován **s pomlčkami** po čtyřech znacích. Tento zápis je uplatňován i v URI, viz např.: <https://orcid.org/0000-0002-6202-5276>

Wikidata

Wikidata je projekt kolektivně budované podpůrné databáze pro Wikipedii a další projekty. Představuje centrální úložiště strukturovaných dat. Data o osobách tvoří jen určitou část z nich. Každá z položek ve Wikidatech je označena unikátním identifikátorem s písmenem **Q** a automaticky generovaným **pořadovým číslem**. Příklad trvalého odkazu: <https://www.wikidata.org/wiki/Q38337>.

Příklady zápisu

024 7 \$a 0000000071402665
\$2 isni

024 7 \$a Q18945702
\$2 wikidata

024 7 \$a 0000-0002-1047-9591
\$a orcid

Tento způsob zápisu vychází z předpokladu, že lze ve webovém zobrazení katalogu nastavit uvedený odkaz ve formě aktivního odkazu s použitím trvalé části URL. Zároveň je v Alephu kontrola na správnost zadaného identifikátoru, pokud je takto nastaven (např. ISNI, ORCID), a kontrola na duplicitu. Výhoda zápisu jen vlastního identifikátoru s jeho určením může být patrná do budoucna, pokud by došlo ke změně základní části trvalého odkazu.

Zápis dalších identifikátorů

Uvedené identifikátory patří k těm nejobecnějším. Po skončení testovací fáze zvážíme možnost přidávat další identifikátory, které zapojené knihovny ve své praxi využívají.

Automatizovaný import identifikátorů

Do pole je možné importovat vybrané identifikátory také dávkově. I s touto variantou se počítá. Pole tedy není nutné vyplňovat vždy. Pouze pokud byl identifikátor zjištěn v rámci dohledávání informací pro tvorbu autoritního záznamu, je vhodné ho do pole zapsat.

Citace zdroje

Uvedení identifikátoru v poli 024 není nutné citovat jako zdroj **v poli 670**, pokud jde pouze o doplnění tohoto identifikátoru do autoritního záznamu. Zdroj identifikátoru je vhodné **citovat**, pokud na základě údaje ze záznamu v tomto zdroji **byly doplněny biografické či profesní údaje**.

670 \$a www(isni), cit. 10. 8. 2020
\$b odkaz viz, profesní údaje

Připomínky

Testovací fáze zatím nezahrnuje knihovny s jiným knihovním systémem než Aleph. V průběhu testování budeme také sbírat podněty od "nealephovských" knihoven s ohledem na využitelnosti pole a technické možnosti jednotlivých systémů. Připomínky k využití pole a návrhy dalších identifikátorů, které by bylo vhodné v poli uvádět zasílejte prosím na e-mail: petra.stastna@nkp.cz. **Testovací fáze** bude probíhat **do konce září**. Po jejím skončení dojde k vyhodnocení využití a došlých připomínek.